

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	02.07.2025.a., Jõhvi
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Antti Aitsen
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25930000110
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93-1 lg 1 - § 25 lg 2
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik XXX)

Kriminaalasja kohtueelse menetluse käigus selgitati kogutud tõendite ja muu teabe pinnalt välja järgnevad asjaolud:

XXX on alust kahtlustada KarS § 93-1 lg 1 - § 25 lg 2 (rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumine) järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemise katses, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

XXX saabus 20.05.2025 kell 12:13 Narvas aadressil Peterburi mnt 1 asuva Narva tollipunkti jalakäijate terminali, Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale. Enne tollikontrolli algust ei soovinud isik tollile suuliselt ega kirjalikult midagi deklareerida. Tollikontrolli käigus avastati XXX üleriie alt (aluspükste vahelt käsitsi ömmeldud taskust) kahes kilekotis pakk, kuhu oli peidetud 75 tükki 200-eurost pangatähti, kokku 15 000 eurot.

Euroopa Liidu Nõukogu 31.07.2014 määruse nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas art 5i lg 1 kohaselt on keelatud müüa, tarnida, üle kanda või eksportida liikmesriigi ametlikus vääringus nomineeritud pangatähti Venemaale või Venemaal asuvale füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, sealhulgas valitsusele ja Venemaa Keskpangale, või Venemaal kasutamiseks. Seega Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 kohaselt on eurode väljavedu keelatud.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist.

RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses rahvusvaheline leping, Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde.

Lähtuvalt eeltoodust on XXX alus kahtlustada rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumises s.o. KarS § 93-1 lg 1 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

KarS § 93-1 lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega.

Käesolevas kriminaalasjas kogutud tõendite hulgas on Maksu- ja Tolliameti poolt esitatud kuriteoteade koos lisadega (läbivaatuse akt 20.05.2025, fototabel, XXX isikut tõendava dokumendi koopia XXX kirjalik selgitus, raha üleandmise-vastuvõtmise akt 20.05.2025), karistusregistri väljavõte XXX kohta, teatis isiku keskmise päevasissetuleku ja elatustaseme kohta, XXX kahtlustatavana ülekuulamise protokoll, üleandmis-vastuvõtmisakt 12.06.2025, asitõendi vaatlusprotokoll, riigi õigusabi tasu ja kulude hüvitamise määrus.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et XXX süü on tõendamist leidnud, ent tema süü ei ole käesoleval juhul suur.

Süü suuruse hindamisel arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 ja lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib kriminaalmenetluse lõpetada. KrMS § 202 lg 2 kohaselt on kahtlustatavale võimalik panna kohustuse maksta kindel summa riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides või teha üldkasulikku tööd. Kohustuse täitmata jätmisel kriminaalmenetlus uuendatakse.

Eelnevast järelduvalt ei ole kahtlustatava süü niivõrd suur, et kriminaalasja tuleks lahendada ilmingimata kohtumenetluses. Samuti, kuna seadusandja on nimetatud kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on tegemist kuriteoga, mille toimepanemisel võib isiku süüd pidada väikseks, kuna karistuse väiksemad sanktsioonimäärad viitavad ka väiksemale süüle.

Tegemist on sularaha (eurode) üleviimise katsega Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni, mis on sanktsioonide tõttu keelatud tegevus. Samas puudub käesoleval juhul alus väitmaks, et XXX eesmärk oli toimetada suures koguses või vahendada sularaha Venemaal elavatele talle tundmatutele kolmandatele isikutele. XXX on selgitanud, et 20.05.2025.a oli tal 15000 eurot kaasas sellepärast, et tahtis viia raha Venemaale oma pere (enda ja abikaasa) tarbeks. Siiski ei tähenda eelnev seda, et isik pole kuritegu toime pandud või tegemist oleks olnud süüd välistava asjaoluga.

XXX on varem kriminaalkorras karistamata. Tal puuduvad kehtivad väärteokaristused, samuti puuduvad tema suhtes teised pooleliolevad kriminaalmenetlused. Nimetatud asjaolud viitavad kahtlustatava eelnevale õiguskuulekale elule ning eeltoodu pinnalt järeldub, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud tema elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks. Kõnesoleval juhul jäi tegu katsestaadiumisse. Raskendavad asjaolud puuduvad. Kahtlustatav lubab edaspidi käituda õiguskuulekalt. Avalik menetlushuvi kõnesoleval juhul puudub, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25930000110 menetlus XXX suhtes.
2. Määratud kohustuste liik ja tähtaeg:

- 2.1 XXX kohustus KrMS § 202 lg 2 p 1 järgi tasuda menetluskulu s.o kaitsjatasu summas 137.86 eurot.
- 2.2 XXX kohustus KrMS § 202 lg 2 p 2 järgi maksta riigituludesse 2862.14 eurot.
3. Määratud kohustuste täitmise tähtaeg: Tähtajaks määrata 1 kuu alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o 02.08.2025.a. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: puuduvad.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
- 4.1 XXX kriminaalmenetluse raames ära võetud sularaha (eurod), 15 000 eurot, arvelt taotleb XXX enda poolt antud nõusoleku alusel täita kriminaalmenetluse lõpetamisega pandud kohustused – tasuda menetluskulu s.o kaitsjatasu summas 137.86 eurot ning tasuda riigituludesse summa 2862.14 eurot. Sellest tulenevalt kanda 3000 eurot XXX määratud kohustuste täitmiseks ette nähtud pangakontodele, et täita XXX määruse p.-des 2.1 ja 2.2 määratud kohustused.
- 4.2 Ülejäänud summa 12000 eurot, peale punktides 2.1 ja 2.2 määratud kohustuste täitmist, tagastada XXX.
5. Kriminaalmenetluse kulud: XXX seoses riigi õigusabi osutamisega määratud kaitsjale S.Sillar'ile makstud kaitsja tasu summas 137.86 eurot, kuulub hüvitamisele XXX poolt.
6. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata edastada XXX ning tema kaitsjale S.Sillar'ile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Antti Aitsen
ringkonnaprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse kätte saanud ning määrus on mulle tõlgitud vene keelde:

(nimi, allkiri, kuupäev)

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.